

KTÜ PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ 2018-2019 ÖĞRETİM YILI
BAHAR YARIYILI
ÇEVRE TASARIM PROJE II

KONU : Verilen plan sınırları içinde Trabzon ili Yalıncağ mevkiinde 'Cirav Konutları Sitesi'nde belirlenen bir konut (tek konut) yakın çevresinin peyzaj tasarım projesinin hazırlanması.

GENEL AÇIKLAMALAR: İnsanların en temel ihtiyaçlarından biri barınma ihtiyacıdır. Konut kavramı insanların barınma ihtiyacını karşılamanın yanında, insanların zamanla değişen çeşitli ihtiyaçlarını da karşılamak amacıyla farklı görevler üstlenmektedir. Bu ders tek konut (tek aileli konut) yakın çevresinin; konut-kullanıcı-çevre arasındaki ilişkiler göz önünde bulundurularak tasarlanmasını içermektedir.

AMAÇ: Projenin genel amacı, tek konut yakın çevresinin, kullanıcıların çeşitli ihtiyaçlarına bağlı olarak tasarım çözümleri üretmeleri, belirledikleri ihtiyaçlara çözüm üreten etkinlik ve senaryoların oluşturulması ve bu etkinliklerin gerçekleştiği mekanlar tasarlamalarıdır. Tasarım sürecinde, peyzaj mimarlığı ilkeleri doğrultusunda işlevsel ve estetik değer ön plana çıkmalıdır. Tasarımlarınız, konut kullanıcılarının tüm ihtiyaçlarına hizmet verecek şekilde, temel tasarım ilkeleri ve temel tasarım öğeleri doğrultusunda işlevsel ve estetik değer taşımalıdır. Buna yönelik olarak hazırlayacağınız proje çalışmalarınızda "konut yakın çevresi" düzenlenmesi ile bu alanda yaşanabilir tasarımlar oluşturulmalıdır. Tasarım projesinde oluşturulan mekan örgütlenmesinde canlı öge olarak bitkilerin mekana ve etkinlik tanımlarına olan katkıları ve ilişkileri ortaya konmalıdır. Bunun için;

- Projede mekan-bitkilendirme ilişkileri, tasarımda kitle-boşluk özelliklerine göre ölçü ve biçime bağlı mekânsal örgütlenmeler dikkate alınarak farklı nitelikte mekan oluşturacak biçimde değerlendirilecek
- Temel tasarım ilkelerinin ve temel tasarım öğelerinin bitkisel tasarımda ne şekilde kullanılacağını belirtilecek
- Tasarımcının tasarladığı mekanlar için kullandıkları bitkilerin hangi özelliklerini kullanarak hangi konularda tasarımı destekleyeceğini ve bitkilerin bu mekanları oluşturmak için tasarımcıya nasıl yardımcı olacağını plan, skeç, kesit vb. ile anlatabilecek
- Bitkiler, tür ve cins isimleri verilmeden, en genel özellikleri (formları, boyutları, yaprak-çiçek özellikleri ne göre değişen renk ve dokuları vb.) açısından ele alınıp bir arada kullanımları konusunda tasarım kararları verilecektir.

Çevre Tasarım Projesinin Aşamaları

1) ARAŞTIRMA ve ANALİZ AŞAMASI	
Haritaların temini	Proje alanındaki mevcut fiziksel öğeleri içeren ölçekli bir plandır ve tasarımın ilerleyen tüm evrelerinde kullanılır.
Alan sürveyi	Eksik veriler alanda yerinde gözlem ve incelemeler ile altlık harita üzerine aktarılır. Sürvey ile alanla ilgili bilgi ve belgeler toplanır. Alan çalışması kapsamında toplanan bilgiler alanın gezilip dolaşılması, görüntülenmesi ve gözlenmesi ile dikkatli bir şekilde kaydedilmesi suretiyle elde edilir. Bu kapsamda çalışmanın amacı ışığında aşağıdaki kriterler incelenmelidir; 1) Doğal Peyzaj Değerleri <ul style="list-style-type: none"> • İklim (yağış, sıcaklık, nem, rüzgar, ışık) • Fizyografik özellikler (eğim, baki, yükselti, jeomorfoloji) • Toprak özellikleri (toprak türü, derinlik, ph, besin maddesi, verimlilik)

	<ul style="list-style-type: none"> • Bitki örtüsü <p>2) Kültürel Peyzaj Değerleri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sirkülasyon (yol otopark, köprü, meydan, giriş) • Mevcut yapılar (konut, cami, hastane, kamu kurumları, okul) • Diğer yapılar (çocuk oyun alanları, spor alanı, rekreasyon alanı) • Donatılar (Kamelya, oturma elemanı, çöp aydınlatma) • Toprak altı elemanları (kanalizasyon, su elektrik, doğalgaz,telefon) <p>3) Algısal Peyzaj Değerleri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Görsel (egemen görüş, bakış noktası, odak noktası, istenmeyen manzara) • İşitsel (gürültü) • Kokusal
Alan analizi	<p>Proje alanının özel koşullarına uygun tasarım çözümünün nasıl olabileceğine dair anahtar strateji ve ipuçları belirlenir. Peyzaj tasarımında analiz, sirkülasyon, manzara, proje alanın özelliklerinin, sorunlarının ve potansiyellerinin tam ve eksiksiz incelenmesine bağlıdır. Alan analizindeki ifadeler karar ve eylem vurgulanmalıdır. Bu kapsamda çalışmanın amacı ışığında aşağıdaki kriterler ışığında adım adım gerçekleştirilmelidir;</p> <p>1) Sorun analizi (ulaşım ve sirkülasyon, alan plastiği, donatısal sorunlar, mekansal sorunlar)</p> <p>2) Mevcut mekanların ve elemanların tasarım potansiyelleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mekan düzeyinde: yeterlilik, işlevsellik, çeşitlilik, estetik • Donatı düzeyinde: kullanılabilir, değiştirilebilir, kaldırılabilir • Bitki düzeyinde: Mutlak korunacak, yerleri değiştirilecek, bakım yapılacak, yok sayılacak <p>3) Kullanıcı profili</p> <p>4) Siluet analizi</p>
2) TASARIM AŞAMASI	
Etkinlik Listesi	Tasarım çözümünün oluşturulması için gerekli kullanıcı-ihtiyaç-etkinlik ilişkisi uyarınca belirlenen etkinlik listesi
İşlev-ilişki şeması	Belirlenen etkinlikler; işlev ve ilişkileri uyarınca oluşturulan şemalar, ardından alan analizleri ile ilişkili kavramsal plan (concept plan) paralelinde kurgulanarak senaryo geliştirilir.
Konsept plan	Geliştirilen bu senaryo paralelinde tasarım seçenekleri üretilerek alternatiflerden biri seçilir. Seçilen alternatif ürün detaylandırılır.
Seçenek üretme	
Ön tasarım	
Kesin tasarım	Kesin tasarım planı bütün bu tasarım aşamalarının sonucusudur. Büyük ölçüde tamamlanmıştır. Bu plan etkinlikler için tasarlanmış mekanları, eşyükselti eğrilerini, kot yazılarını, mekan isimlerini, merdiven, rampa ve donatıları, sirkülasyon elemanlarını içerir. Bu aşama bitkilendirme sürecini de kapsamaktadır. Bitkilendirme projesi plan çizimi yanında kesit, üç boyut ve perspektif çizimlerden oluşur. Bitkilendirme projelerinde bitkilerin tepe tacı izdüşümlerini temsil eden bazı grafik simgeler kullanılır.

TESLİMDE İSTENENLER

Teslim bir tespit ve Final teslimi olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır. İlk tespit (8. hafta'nın ilk ders saatinde) öğrenciler, dersten sorumlu öğretim üyeleri ve asistanların oluşturduğu bir jüri önünde o güne kadar gerçekleştirmiş oldukları çalışmalarını sunacaktır. 8. haftanın 2. ders saatinde ise öğrenciler grup öğretim üyelerine sundukları çalışmalara ait dosya teslimi yapacaktır. Final teslimi ise sınav programına göre belirlenen tarihte ve belirlenen sınıfta yapılacaktır.

İLK TESPİTTE İSTENİLENLER

8. haftanın ilk dersi; Grup öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda seçilen bir alternatifin leke hali ve eskiz hali gerekiyorsa lejantı ile birlikte teslim edilecektir. Bu haftaya kadar tamamlanmış olan paftalar da teslim edilecektir. Bu tespitteki amaç, öğrencinin alacağı yoruma göre alternatifini geliştirmesi ve bir sonraki aşamaya geçmesidir.

- SÖRVEY PAFTASI
- ALAN ANALİZİ PAFTASI
- SENARYO PAFTASI(KULLANICI PROFİLİ-İHTİYAÇ PROGRAMI-KONSEPTÖRNEKLER VE ESİN KAYNAKLARI)
- SENTEZ PAFTASI-TASARIM ANA KARARLARI PAFTASI
- ÇALIŞMA MAKET

8. haftanın ikinci dersi;

Bu paftaların A4 boyutunda fotokopilerinin ve maketin fotoğrafının da yer aldığı dosya teslim edilecektir. Bu dosyada bilgi toplama ve esinlenme adımlarına ait çalışmalar ve senaryo yer almalıdır.

FİNAL TESLİMİNDE İSTENİLENLER

Sınav programında belirtilen tarihlerde önce pafta ve sonra maket olmak üzere teslim alınacaktır. Pafta teslimi sırasında 2 adet foto-blok sunum grup öğretim üyesinin tercihine bağlı olarak istenecektir. Bu kapsamda teslimde istenenler aşağıda detaylandırılmıştır;

1) 1/100 ölçekte sert zemin paftası

- Foto-blok sunum paftası 1 adet 35*50 boyutlarında(TERCİHEN)
- Her öğrencinin proje anlatım tekniğine göre her bir pafta tasarlanmalıdır. Yapısal bir plan, kesit, görünüş, detay ve üç boyutlu gösterim içermelidir.
- Paftada eşyükselti eğrileri, duvarlar, sınır öğeleri, merdiven, rampa, mekân çözümleri, donatı (aydınlatma, oturma, obje, çöp kovası, örtü...vb), mekân isimleri, kotlar yer almalıdır.

2) 1/100 ölçekte bitkilendirme paftası

- Foto-blok sunum paftası 1 adet 35*50 boyutlarında(TERCİHEN)
- Her öğrencinin proje anlatım tekniğine göre her bir pafta tasarlanmalıdır. Bitkisel bir plan, kesit, görünüş, detay ve üç boyutlu gösterim içermelidir.
- Her bir bitki grubunun ismi ve sayısı belli olmalıdır. Bitki mekanlarının isimleri olmalıdır.
- Bitki lejantında, bitkinin rumuzu ile birlikte Latince adı ve Türkçe adı yer almalıdır.

3) 1/200 ölçekli maket

Maket üzerinde konut ve yakın çevresi için sert zemin ve bitkilendirme paftalarında iki boyutlu olarak anlatılan tasarım kararları üçüncü boyutta ifade edilmelidir. Merdivenler, donatılar ve bitki gösterimlerini maket üzerinde üç boyutlu anlatmak zorunludur.

ÇALIŞMA TAKVİMİ

2017-2018 BAHAR YARIYILI ÇTP II DERSİ ÇALIŞMA TAKVİMİ		
Hafta	Tarih	
1. HAFTA	05.02.2019 08.02.2019	ESNEK HAFTA (TANIŞMA) PROJE AŞAMALARI İLE İLGİLİ GENEL BİLGİ KONU- SORUN- AMAÇ- KAPSAM HAKKINDA BİLGİLENDİRME
2. HAFTA	12.02.2019 15.02.2019	KONU-SORUN-AMAÇ-KAPSAM HAKKINDA BİLGİLENDİRME ARAZI ÇALIŞMASI-SÖRVEY-ANALİZ-FOTOĞRAF PAFTASI
3. HAFTA	19.02.2019 22.02.2019	SÖRVEY-ANALİZ-FOTOĞRAF PAFTALARININ HAZIRLANMASI SUNUMLARIN YAPILMASI KONUyla İLGİLİ BİLGİ TOPLAMA KULLANICI-İHTİYAÇ-ETKİNLİK-MEKAN İLİŞKİSİ İHTİYAÇ PROGRAMI ÇALIŞMA MAKETİ
4. HAFTA	26.02.2019 01.03.2019	İHTİYAÇ PROGRAMININ TARTIŞILARAK GELİŞTİRİLMESİ KONSEPT PAFTASI FONKSİYON ŞEMASI TASARIM ANA KARARLARININ KURGULANMASI (LEKE PLANI)
5. HAFTA	05.03.2019 08.03.2019	TASARIM ANA KARARLARININ GELİŞTİRİLMESİ TASARIM ÖNERİLERİNİN HAZIRLAMASI SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ
6. HAFTA	12.03.2019 15.03.2019	SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ
7. HAFTA	19.03.2019 22.03.2019	SEÇENEKLERİN ÜRETİLMESİ SEÇENEKLER İÇİNDEN BİR ÖNERİNİN SEÇİLMESİ SEÇİLEN ÖNERİNİN ÇALIŞMA MAKETİNİN HAZIRLANMASI
8. HAFTA	26.03.2019 29.03.2019	JÜRİ
9. HAFTA	02.04.2019 05.04.2019	JÜRİ SONRASI DEĞERLENDİRME SERT-ZEMİN YUMUŞAK ZEMİN PAFTASININ TAMAMLANMASI BİTKİ LİSTESİNİN OLUŞTURULMASI BİTKİLENDİRME PROJESİNİN GELİŞTİRİLMESİ
10. HAFTA	06.04.2019 14.04.2019	ARASINAV HAFTASI
11. HAFTA	16.04.2019 19.04.2019	TASARIMIN GELİŞTİRİLMESİ VE DETAYLANDIRILMASI (SERT ZEMİN-YUMUŞAK ZEMİN, BİTKİLENDİRME TASARIMI ANA KARARLARI)
12. HAFTA	23.04.2019 26.04.2019	BİTKİLENDİRME PROJESİNİN TAMAMLANMASI KESİT-GÖRÜNÜŞ VE DETAY PAFTALARININ HAZIRLANMASI
13. HAFTA	30.04.2019 03.05.2019	KESİT-GÖRÜNÜŞ VE DETAY PAFTALARININ HAZIRLANMASI DETAYLAR DOĞRULTUSUNDA MAKETİN SUNUMUNA İLİŞKİN KARARLARIN VERİLMESİ SUNUM PAFTASI SEÇENEKLERİNİN HAZIRLANMASI
14. HAFTA	07.05.2019 10.05.2019	GEREKLİ DÜZELTMELERİN YAPILMASI EKSİK PAFTALARIN TAMAMLANMASI SUNUM PAFTASININ NETLEŞTİRİLMESİ MAKETİN TAMAMLANMASI
15. HAFTA	17.05.2019	PAFTA TESLİMİ
16. HAFTA	20.05.2019	MAKET TESLİMİ

JÜRİ FORMATI

26.03.2019 Salı günü saat 08.30-12.00'de PEM2 -PEM3'de yapılacak olan ÇTP-II-III-IV jürisine ilişkin detaylar şu şekildedir.

Grup öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda seçilmiş olan bir alternatife ait tasarım ana kararları, projenin detaylandırılmaya başlamış haline ait eskizi ile birlikte sunulacaktır. Ayrıca bu haftaya kadar tamamlanmış olan aşamalara ait paftalar da jüride sunulacaktır.

Gruplar halinde paftalar asıldıktan sonra, her grup jürinin karşısına çıkarak önce ortak; daha sonra bireysel paftaları hakkında 10 dakikayı geçmeyecek şekilde bilgi vereceklerdir. Daha sonra jüri üyeleri gerekli soru ve görüşleri ileterek diğer gruba geçilecek böylece tüm gruplar tamamlanacaktır.

Bu jürideki amaç, öğrencinin alacağı yoruma göre alternatifini geliştirmesi ve bir sonraki aşamaya geçmesidir.

JÜRİDE SUNULACAKLAR;

SÖRVEY PAFTASI
ALAN ANALİZİ PAFTASI
SENTEZ PAFTASI } **ORTAK GRUP PAFTASI**

KONSEPT-SENARYO PAFTASI
SEÇENEK ÜRETME SÜRECİNE AİT ESKİZLER
SEÇİLEN ESKİZİN SERT ZEMİN-YUMUŞAK ZEMİN PAFTASI
ÇALIŞMA MAKETİ } **BİREYSEL PAFTA**

ÇTP-II-III-IV PROJE KOORDİNATÖRÜ
DOÇ.DR.ERTAN DÜZGÜNEŞ